

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר אי מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר בין יפעת המרכז למידע תקשורתי בע"מ ובין סיקור מחקרי תקשורת בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**החוק**") להסדר כובל אשר הוגש לבדיקתי בתור כבילה הנלווית להסכם מיזוג בין יפעת המרכז למידע תקשורתי בע"מ (להלן: "**יפעת**") לבין סיקור מחקרי תקשורת בע"מ (להלן: "**סיקור**") שעניינו הוא תניית אי תחרות הנוגעת לסיקור.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, לא שוכנעתי כי הכבילות אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור וכי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה. על כן, אין ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכם והצדדים לו

יפעת היא חברה פרטית, אשר עוסקת באיתור, ליקוט וניתוח של מידע תקשורתי מהמדיות השונות (רדיו, טלוויזיה ואתרי חדשות באינטרנט) על פי תחומי עניין המוגדרים על ידי הלקוח.

סיקור היא חברה פרטית, אשר הפעילה מערכת בשם מערכת סיקור אונליין (להלן: "**המערכת**") לאיסוף מידע תקשורתי, קטלוגו, עריכתו ואחסונו. המערכת אפשרה ביצוע ניתוחים על אותו מידע, וכן כללה ממשק אינטרנטי המאפשר ללקוח לבצע פילוחים ופילטרים שונים לפי דרישתו על גבי המידע הרלוונטי לגביו. המערכת, אשר הינה בבעלותה המלאה והבלעדית של סיקור, כללה גם יכולות הצגה ויזואלית בתלת מימד של גרפים המציגים ללקוח מגמות חשיפה תקשורתית שלו ביחס למתחריו. סיקור הפסיקה את פעילותה ב-13 למאי 2009.

במסגרת עסקת המיזוג תקבל יפעת מסיקור רישיון ייחודי לעשות שימוש בלעדי במערכת לתקופה של חמש שנים (להלן: "**תקופת ההסכם**"), כאשר בתום תקופת ההסכם יועברו זכויות הבעלות במערכת ליפעת.

3. הכבילות הנלוות למיזוג והשפעתן על התחרות

עסקת המיזוג כללה כבילת אי תחרות החלה על חברת סיקור, ולפיה חברת סיקור מתחייבת כי במשך תקופת ההסכם, ולמשך 24 חודשים לאחר תום תקופת ההסכם (קרי לתקופה של שבע שנים מיום חתימת ההסכם), לא תעסוק בדרך כלשהי בעיסוק המתחרה בעסקי יפעת לרבות מערכת סיקור אונליין.

הכבילה במקרה הנוכחי נכללה בעסקת מיזוג שנבחנה ואושרה על ידי, לאחר שהגעתי למסקנה כי המיזוג אינו מקים חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות. אולם, חשוב להבהיר כי המיזוג עצמו עסק ברכישתה של המערכת בלבד, הא ותו לא, ונעשה לאחר שסיקור חדלה כבר מלפעול. תניית אי התחרות לעומת זאת היא רחבה וכללית הרבה יותר וכוללת בחובה התחייבות של סיקור לא לעסוק בעיסוק המתחרה בכל עסקי יפעת.

מהניתוח התחרותי שנערך על ידי המחלקה הכלכלית ברשות ההגבלים העסקיים עולה, כי יפעת היא גורם דומיננטי ביותר בשוק ליקוט וניתוח המידע התקשורתי. יפעת היא השחקנית היחידה בשוק שעוסקת הן בליקוט מידע תקשורתי מכלל המדיה, כולל העיתונות הכתובה, והן בניתוח המידע התקשורתי. חברות אחרות הפעילות בשוק ואשר עוסקות בניתוח המידע התקשורתי, מלקטות מידע מהאינטרנט ו/או התקשורת המשודרת אך לא מהעיתונות הכתובה.

בנוסף עולה מהניתוח כי קיימים מספר חסמי כניסה לשוק: חסם אחד הינו תשלומים גבוהים וקבועים לעיתונות הכתובה עבור זכות השימוש במידע המפורסם על ידם, אשר מוגן על ידי זכויות יוצרים. חסם שני הינו העלויות הכרוכות בליקוט מידע תקשורתי מתוך כמות רבה של מקורות בעיתונות הכתובה, המשודרת, והאינטרנטית. לצורך הליקוט מהמקורות השונים מועסק כוח אדם רב יחסית שמלקט מידע באופן ידני על ידי שיטוט באתרים ובעיתונים, תוך היעזרות בכלים ממוחשבים.

במקרים כגון דא, בהם עסקינן בשווקים בהם קיימת בעיה תחרותית והשוק מאופיין בחסמי כניסה משמעותיים, ובשוק פועלת חברה דומיננטית, שומה עלינו לבחון אף ביתר קפידה את משמעויות ההסדר על המצב התחרותי בשוק. במקרה דנא תכליתה של תניית אי התחרות הוא לחסום אפשרות עתידית של תחרות מצדה של סיקור. זאת לא אוכל לקבל.

האינטרס של רוכש עסק בכך שהמוכר לא יתחרה בעסק הנמכר הוא אינטרס אשר דיני ההגבלים העסקיים מוכנים להכיר בו בנסיבות מסוימות. ואכן, הן סעיף 3(8) לחוק והן כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ט-2009 (להלן: "**פטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים**") מכירים באינטרס זה בתנאים מסוימים. במקרה דנא תניית אי התחרות אינה עומדת בסטנדרטים הנדרשים בסעיף 3(8) לחוק ולא בסטנדרטים הנדרשים בפטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים, וגם לא נטען כך לפני.

במקרה דנא, נראה כי תניית אי התחרות עלולה לפגוע פגיעה של ממש בשוק. המדובר בשוק ריכוזי בעל חסמי כניסה שונים שיפעת מהווה שחקן דומיננטי בו. תניית אי תחרות בהיקף המבוקש ולפרק הזמן המבוקש עלולה לפגוע פגיעה של ממש בשוק שאינו תחרותי מלכתחילה.

בנוסף נראה כי עיקרה של הכבילה במקרה זה היא בהפחתת התחרות או במניעתה. הכבילה במקרה דנא, רחבה הן בהיקפה והן בפרק הזמן המבוקש. כך, בעוד שבעסקת המיזוג מועברת

המערכת בלבד, הרי שהכבילה כוללת התחייבות מצד סיקור שלא לעסוק בעיסוק המתחרה בכל עסקי יפעת. תנייה רחבה שכזאת, מלמדת כי כוונת הצדדים הייתה להפחית את התחרות או למנוע אותה. אמנם, סיקור הפסיקה את פעולתה בחודש מאי 2009 אולם ללא תניית אי התחרות ייתכן כי סיקור הייתה נכנסת לשוק מחדש בעתיד, בצורה כזו או אחרת. בעקבות תניית אי התחרות אפשרות זו נמנעת ממנה ובכך מוסר איום על מעמדה הדומיננטי ממילא של יפעת בשוק.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, הגעתי לכלל מסקנה כי הפטור שלפני אינו עומד באמות המידה הקבועות בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. מטעם זה אין ההסדר ראוי לפטור, ועל המבקשים לפנות לבית הדין להגבלים עסקיים לקבלת אישור להסדר, אם ברצונם לקיימו.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"א תשרי, תש"ע

29 ספטמבר, 2009